

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

H. Looij (BBB) en C.P. Oosterom (BBB)

(d.d. 25 februari 2026)

Nummer
4357

Onderwerp
Aanpak Aziatische hoornaar

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De Europese exotenverordening verplicht lidstaten om invasieve soorten te beheersen en verdere verspreiding te voorkomen. Provincies hebben hierin een belangrijke uitvoerende en coördinerende rol. In het verleden heeft de provincie Zuid-Holland op meerdere locaties monitoring en bestrijding uitgevoerd. Inmiddels is eerder gecommuniceerd dat actieve bestrijding in delen van de provincie, onder andere ten zuiden van de A12, is beëindigd. Dit kan gevolgen hebben voor natuur, landbouw en veiligheid. Tegelijkertijd zijn er in Zuid-Holland diverse lokale en vrijwillige initiatieven actief die nesten opsporen en laten verwijderen. Deze initiatieven leveren een waardevolle bijdrage aan biodiversiteit en veiligheid, maar opereren veelal zonder structurele ondersteuning.

BBB Zuid-Holland hecht eraan dat:

- veiligheid van inwoners gewaarborgd blijft;*
- bestuivers en biodiversiteit beschermd worden;*
- schade aan landbouw en voedselproductie wordt beperkt;*
- provinciaal beleid en uitvoering goed op elkaar aansluiten;*
- lokale initiatieven serieus worden betrokken.*

- 1. Welke rol ziet het college voor de provincie Zuid-Holland bij monitoring en bestrijding van de Aziatische hoornaar?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 2.

- 2. Hoe verhoudt deze rol zich tot de verplichtingen vanuit de Europese exotenverordening en landelijke afspraken?*

Antwoord

Provincies hebben een wettelijke verantwoordelijkheid vanuit de Europese Exotenverordening (Verordening 1143/2014). Deze verplicht lidstaten o.a. om doeltreffende beheersmaatregelen te nemen voor invasieve soorten die wijdverspreid zijn. De Aziatische hoornaar in delen van Nederland en van Zuid-Holland inmiddels een wijdverspreide soort en volledige eliminatie is niet meer haalbaar. In 2022 is daarom, in lijn met artikel 18 van de Exotenverordening, de ambitie landelijk bijgesteld en is de Aziatische hoornaar van een artikel 17 soort (waarvoor naar volledige eliminatie wordt gestreefd) in een artikel 19 soort (beheersing) gewijzigd. Maatregelen voor beheersing richten zich op populatiebeheer, beperking van verdere verspreiding en, waar mogelijk, herstel van aangetaste ecosystemen. Alle maatregelen moeten

evenredig en kosteneffectief zijn en gebaseerd op risico evaluatie. Ook andere provincies zijn actief bezig met de uitdagingen van een beheerstrategie, met per provincie verschillende accenten

In januari 2026 heeft het ministerie van Landbouw, Voedselveiligheid en Natuur (LVVN) het [Landelijk Aanvalsplan Invasieve Exoten](#) gepubliceerd. Hierin wordt de Aziatische hoornaar benoemd. De komende twee jaar richten met name de provincies in het midden van Nederland zich op het vertragen van de opmars naar het noorden. Daarnaast zetten provincies sterker in op voorlichting aan gemeenten, groenbeheerders en andere doelgroepen zoals burgers(imkers) en professionele bestrijders over afschaling van de provinciale inzet en verschuiving van de aanpak Aziatische hoornaar naar deze partijen.

Op dit moment bestrijdt de provincie in het noorden van de provincie (boven de A12) nesten van de Aziatische hoornaar actief om de opmars naar het noorden te remmen. Vanaf dit jaar gaat de provincie starten met het uitwerken van toekomstig beleid voor deze soort in lijn met het provinciale ambitiedocument invasieve exoten en het Landelijk aanvalsplan invasieve exoten. Hierin zullen samenwerking, voorlichting en kennisdeling een centrale rol krijgen.

3. *Beschikt de provincie over een actuele risicoanalyse van de verspreiding van de Aziatische hoornaar in Zuid-Holland?*

Antwoord

Ja, de NVWA maakt factsheets (laatste update [factsheet hoornaar 10-2025](#)) over elke invasieve exoot met daarin meegenomen de risico's die een soort met zich meebrengt. Actuele gegevens over verspreiding en de risico's zijn hier terug te vinden.

4. *Acht het college de huidige inzet voldoende om risico's voor biodiversiteit, bestuivers en voedselproductie te beperken?*

Antwoord

Provincies zijn, vanuit de exotenverordening, verantwoordelijk voor de aanpak van exoten die een negatief effect hebben op de inheemse biodiversiteit. De Aziatische hoornaar vangt veel prooien, maar vormt geen bedreiging voor de biodiversiteit, blijkt uit het rapport 'Hoe verder met de Aziatische hoornaar?' van EIS Kenniscentrum insecten (EIS). De hoornaar is een opportunistische predator die vooral jaagt op algemeen aanwezige insecten. De impact van de Aziatische hoornaar op de inheemse biodiversiteit hangt af van de aantallen/dichtheden in een gebied. In Nederland heeft de Aziatische hoornaar op dit moment een relatief lage dichtheid en daarmee is de huidige impact vooralsnog te vergelijken met die van de inheemse Europese hoornaar en de bijenwolf die ook op honingbijen en andere vliegende insecten jagen.

Predatie door de Aziatische hoornaar op bijen kan invloed gaan hebben op de mate van bestuiving van landbouwgewassen en daarmee op de productie. Voor zover bekend is dit in Zuid-Holland op dit moment niet aan de orde. Indien er effecten ontstaan aan de economie raakt dit aan de belangen van het Rijk en kan die overwegen om maatregelen te treffen. (Wilde) bestuivers in Nederland staan onder druk door verschillende drukfactoren. De impact van Aziatische hoornaar is daarbij niet significant in vergelijking met drukfactoren als onvoldoende leefomgeving, voedselaanbod, gewasbeschermingsmiddelen, stikstofdepositie, slechte waterkwaliteit en de varroamijt. We zien dat ook de imkerij het moeilijk heeft door de hiervoor genoemde drukfactoren. Wij voeren gesprekken met de imkers om te bespreken hoe de provincie hen kan helpen om zich weerbaarder te maken tegen de Aziatische hoornaar. Zo steunen we nu een pilot met de inzet van selectieve voorjaarsvallen die wordt uitgevoerd door een imkerijvereniging. Ook zetten wij als provincie in op het versterken van de leefgebieden van bestuivers door middel van het traject bijenlandschappen.

5. *Welke gevolgen verwacht het college voor honingbijen en wilde bestuivers wanneer bestrijding beperkt blijft?*

Antwoord

Zie ook het antwoord bij vraag 4. De Aziatische hoornaar is een opportunistische jager die pakt waarvan er een overvloed is. Met name vlees- en strontvliegen, limonadewespen en gehouden honingbijen worden veel gegeten. Dit zijn insecten die zeer algemeen voorkomen, wat de druk op ecosystemen verwaarloosbaar maakt. Alleen in natuurgebieden, waar het aantal zeldzame soorten groter is, zou er een negatieve invloed kunnen zijn op de biodiversiteit. Dit is tot nog toe echter niet aangetoond².

De Aziatische hoornaar kan wel negatieve effecten hebben op de gehouden honingbijen. Deze soort vangt graag honingbijen voor bijenkasten, wat zorgt voor uitdunning van het volk. Daarnaast kan de aanwezigheid van Aziatische hoornaars leiden tot angst onder bijenvolken, waardoor het volk niet meer durft te foerageren, dit zorgt voor verdere verzwakking van het volk.

6. *In hoeverre wordt overleg gevoerd met imkers, landbouworganisaties en natuurorganisaties over monitoring en bestrijding?*

Antwoord

De provincie is in contact met gemeentes, imkers en terrein beherende natuurorganisaties. Zo wordt bijvoorbeeld op korte termijn een sessie georganiseerd voor bovengenoemde groepen. Tijdens deze sessie gaan we in gesprek met deze stakeholders om met elkaar na te denken over een toekomst met de Aziatische hoornaar. Met de input vanuit verschillende stakeholders hopen we tot een breed gedragen toekomstbeeld te komen.

7. *Hoe wordt de bestrijding van de Aziatische hoornaar betrokken bij provinciale natuurdoelen en biodiversiteitsbeleid?*

Het provinciale beleid is dat wij ingrijpen bij aantasting van de biodiversiteit en om de verspreiding van de Aziatische hoornaar voor zoveel mogelijk te beperken. Dit is in lijn met het vastgestelde exoten beleid¹. Op basis van onderzoek blijkt dat de Aziatische hoornaar 1) al zo wijdverspreid dat het volledig verwijderen uit Nederland geen optie is en 2) de biodiversiteit niet significant wordt aangetast. Dat betekent dat er op dit moment door de provincie, conform het Landelijk Aanvalsplan Invasieve Exoten, alleen ten noorden van de A12 wordt opgetreden tegen de Aziatische hoornaar.

8. *Is het college bekend met lokale initiatieven en vrijwilligersgroepen die actief nesten opsporen en verwijderen?*

Antwoord

Ja.

¹ [5.1.2.1 Actieve soortenbescherming - Omgevingsbeleid Provincie Zuid-Holland](#)

² [Hoe verder met de Aziatische hoornaar? - Beleidsadvies - kenniscentruminsecten.nl](#)

9. *Worden deze initiatieven financieel, organisatorisch of beleidsmatig ondersteund? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Deze initiatieven passen binnen het beleidskader waarbij partijen vanuit verschillende rollen en belangen. Zelfstandig kunnen inzetten op de bestrijding van de Aziatische hoornaar. Denk hierbij aan gemeenten die nesten kunnen verwijderen op het moment dat een nest een gevaar voor mensen kan vormen of de imkerij die inzetten op de Aziatische hoornaar ter bescherming van gehouden bijenvolken. Op dit moment dragen wij bij aan een pilot wat selectieve vallen test boven de A12 in de periode maart tot en met mei.

10. *Is het college bereid te onderzoeken of een structurele provinciale aanpak wenselijk en haalbaar is?*

Antwoord

Dit is reeds uitgevoerd voor de Aziatische hoornaar en vastgelegd in de Europese exoten verordening, het provinciale beleid en het landelijke aanvalsplan invasieve exoten. Tot en met 2027 zetten wij ons als provincie in om de verspreiding van de exoot richting het noorden te beperken.

De gezamenlijke aanpak van de Aziatische hoornaar na 2027 berust op dat iedere belanghebbende vanuit zijn of haar eigen verantwoordelijkheid en belang bijdraagt aan de beheersing van de Aziatische hoornaar. Hierin kunnen belanghebbende zelf een afweging maken wanneer zij op deze soort willen acteren. De provincie heeft hierbij een coördinerende rol. Dit betekent dat de provincie verantwoordelijk is voor het opstellen van richtlijnen en zorgt voor kennisdeling. Wij gaan binnenkort in gesprek met belanghebbenden partijen om en start te maken voor de aanpak na 2027.

Provinciale Staten zal worden geïnformeerd over de aanpak na 2027 zodra hier verdere invulling aan is gegeven.

Den Haag, 24 maart 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
plv. secretaris,

voorzitter,

drs. C.E.M. Weber

mr. A.W. Kolff